

Številka 8, oktober 1973

Mammillaria candida

Nedvomno spada ta kakteja med najlepše v svojem rodu. Domovina ji je Mehika.

Gosto je pokrita z belimi bodicami, tako da se zeleno telo rastline sploh ne vidi. To velja seveda le v primeru, da raste primerno počasi. Ta snežna belina pa izgine, če raste prehitro ali pa če je rastlina še zelo mlada. Običajno doseže v premeru 6 do 8 cm in v višino 10 cm.

Še dosti lepše kot same bodice pa je čudovito rožnato cvetje, ki se pojavi običajno v četrtem letu starosti. Ti nenavadni cvetovi imajo razmeroma dolgo življenjsko dobo - do 10 dni in cvetijo v več vencih. (Običajno pri drugih mamilarijah traja cvet le 2 do 4 dni). Včasih pa niso vsi cvetovi rožnati, med njimi se najdejo tudi taki z rahlo svetlo zelenim odtenkom.

Vzgoja te mamilarije je precej težka, posebno od semena do drugega leta starosti. Da bi prišli vsaj do 10 rastlin, morate sejati najmanj 100 semen. Ko pogledajo majhne rastlinice iz zemlje, priporočam, da jih takoj obsujete s kremenčevim peskom.

Zalivati jo je treba le od junija do septembra (lastne izkušnje). Prezimi v sorazmeroma hladnem prostoru in v popolni suši.

Peter Jerin

Mammillaria bombycina

Domovina te kakteje je Mehika, provinca Coahuila. Prvi je opisal to vrsto Leopold Quehl, poštni tajnik v Haale/Saale. Bil je dober poznavalec kaktej in med drugim tudi zvest sodelavec in prijatelj dr. prof. Karla Schumanna.

Ta mamilarija je v začetku kroglaste oblike, kasneje cilindrične. Razrašča se z stranskimi poganjki v velike skupine. Bradavice so kroglaste oblike in kratke, na katerih se nahaja v obliki žarkov 30 do 40 svilenih belih svetlečih in do 1 cm dolgih obrobni bodic. V barvnem kontrastu so dodane štiri rjavordeče ali rumene srednje bodice, dolge 2 cm, katerih spodnja je na koncu kratko zakrivljena. Aksile so na temenu gosto belo volnate. Cvetovi merijo 15 mm v premeru in so karminasto rdeče barve, razporejeni v obliki venca na temenu. Kar se vzgoje tiče ni preveč občutljiva, zaradi gosto volnatih aksil prenese najmočnejše sonce, pozimi pa zahteva veliko svetlobe in temperaturo od 6 do 10 °C. Omenjena kakteja je ena izmed najlepših v svojem rodu in je ponos vsake lepe zbirke.

Jože Okorn

Pomen zračne vlade pri gojitvi kaktej

V domovini večine kaktej prevladujejo sušna območja. Močno sonce porabi čez dan vlago, ponoči pade v teh krajih znatno temperatura in je zato močna rosa. Meritve v teh krajih so pokazale, da je relativna zračna vlaga med 2. in 4. uro večinoma 90 %, v nekaterih letnih časih pa celo 100 %. Često nadomešča rosa padavine skozi več mesecev ali celo let. Zvišana zračna vlaga nudi mnogim kaktejam idealne pogoje rasti, vendar le, če vsaj približno odgovarja ritmu v naravi, to je ponoči od 20. do 6. ure naj bo relativna vlažnost blizu 100 %. Podnevi so v dobi rasti idealni pogoji: temperatura 20 do 50 °C pri relativni vlažnosti zraka 30 % do 60 %. Skoraj 100 odstotno relativno vlago dosežemo pri nas poleti le v zaprtih prostorih - rastlinjakih - z uporabo vlažilcev zraka, vendar je znano, da pri nas poleti na prostem doseže relativna vlaga ponoči od 60% do 80% kar zadostuje za večino kaktej. S poizkusi so tudi ugotovili, da

konstantna visoka relativna vlažnost sicer poveča rast, vendar je ta nenormalna in ne zdrava, neugodno vpliva tudi na cvetenje lahko ga celo prepreči.

Pri nas nastopijo težave poleti odnosno spomladi predvsem v toplih gredah in manjših rastlinjakih, ker relativna vlažnost preveč pade, kot je to razvidno iz sledečega primera: zjutraj je v rastlinjaku relativna vlažnost 50 % pri temperaturi 20 °C, če se čez dan zviša temperatura na 40 °C pade relativna vlaga na približno 17 %, kar je seveda odločno premalo. Mnoge kakteje pri tem odmrejo - predvsem spomladi. Pomoč je zasenčenje, zračenje, zalivanje in predvsem razpršitev vode.

Kaj pa pozimi? Za večino kaktej je pozimi idealna relativna vlažnost 30 %, čim večja je, tem manj bomo zalivali in obratno. Nizka relativna vlažnost je ugodna za razne škodljivce - uši, rdeči pajek - višja pa za plesni. Ubrati moramo torej srednjo pot.

Po KUAS št. 7/1973 priredil:

Engelbert Novak

Pogovor s člani

Rastna sezona pri kaktejah se bliža h koncu. Vedno manj dela je z njimi. Morda je ravno to pravi čas, da se pobliže seznanimo s tistim, kar smo doslej zanemarjali. Stopimo malo globlje v samo življenje kaktej, spoznajmo se natančneje z njihovimi imeni in pogoji za uspešno rast.

V ta namen bomo že na oktoborskem sestanku uprizorili:

spoznavanje imen kaktej preko diapozitivov, povezano seveda z primernimi nagradami.

Kakteje so del žive narave - mi vsi smo ljubitelji narave, radi imamo vse kar je v naravi lepega. V ta namen smo vam pripravili presenečenje.

Na sestanek 12. oktobra smo povabili svetovno znanega mojstra fotografije - amaterja: Janka Skerlepa, ki nam bo predstavil nekaj lepih barvnih diapozitivov iz narave ob spremni besedi. Upam, da ne boste zamudili tega izrednega dogodka, ki bo sigurno vnesel nekaj svežine v naše društvo.

Podpredsednik
(Peter Jerin)